

บทที่ 18 ภูมิอากาศกับการท่องเที่ยว

จากการที่กิจการท่องเที่ยวได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในระยะครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 จนในปัจจุบันหลาย ๆ ประเทศ ถือว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมใหญ่อย่างหนึ่ง และมีส่วนช่วยเหลือเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก จึงอยู่ความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมพื้นเมือง หรือสิ่งดึงดูดอื่น ๆ ที่แหล่งนั้น ๆ หรือประเทศนั้น ๆ มีอยู่ แต่ภูมิอากาศก็เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในกิจการท่องเที่ยวด้วย เพราะภูมิอากาศถือได้ว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งเราสามารถนำไปใช้ได้อย่างเต็มที่ หรือบางครั้งสามารถนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์มากกว่าทรัพยากรอย่างอื่น ๆ แต่การนำไปใช้ประโยชน์นั้น เราต้องเข้าใจมันให้ลึกซึ้งเสียก่อน ซึ่งก็เช่นเดียวกับทรัพยากรอื่น ๆ นั้นเอง

เนื่องจากองค์การอุตุนิยมวิทยาโลกเป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ ทำหน้าที่เกี่ยวกับภูมิอากาศและกาลอากาศ ได้พิจารณาเห็นว่าข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภูมิอากาศเหล่านี้สามารถช่วยประโยชน์ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ และขณะเดียวกันก็ช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เลือกโอกาส และเวลาของการท่องเที่ยวได้ถูกต้องกับความต้องการของเขามากขึ้น และทำให้การท่องเที่ยวของเขาได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนานสมความตั้งใจ

องค์การอุตุนิยมวิทยาโลกต้องการชี้ให้เห็นว่ากิจการท่องเที่ยวและความสะดวกสบายในการบันเทิงหรือหย่อนใจนั้นมีส่วนขึ้นอยู่กับข้อมูลและลักษณะทางอุตุนิยมวิทยาอย่างกว้าง ๆ เช่น ชนิดหรือปริมาณของหยาดน้ำฟ้า ฝน ความชื้น ลมและเมฆ

ชาวสถิติภูมิอากาศไพล์ประโยชน์ทั้งผู้จัดทำสถานที่พักผ่อน และนักทัศนาจร โดยสามารถเปิดสถานที่พักผ่อนขึ้นในบริเวณที่แคบก่อนนั้น เห็นว่าได้ผล ไม่คุ้มค่าเป็นสถานที่พักผ่อน ตัวอย่างเช่น เป็นที่ทราบกันมานานแล้วว่าบริเวณภูเขาแอปป์ปาเลเชียนตอนใต้ (SOUTHERN APPARACHIAN) ทางตะวันออกของสหรัฐอเมริกาไม่เหมาะสำหรับเป็นที่เล่นสกี บริเวณนี้ในระหว่างฤดูหนาวโดยเฉลี่ยมีหิมะปกคลุมหนาไม่พอที่จะใช้เป็นที่เล่นสกี และหิมะก็คงสภาพอยู่ได้ไม่นานพอที่จะประกอบกิจการค้าในค่านนี้ แต่สูงขึ้นไปบนภูเขากลับกลายเป็นที่เหมาะและเป็นมาตรฐานสำหรับการเล่นสกีเป็นอย่างดี มีภูมิอากาศเย็นสบายแก่ผู้ที่ศึกษาในเรื่องความเป็นมาของภูมิอากาศบริเวณนั้นทราบว่าอุณหภูมิในบริเวณดังกล่าวคำพ้อที่จะสร้างหิมะขึ้นมาเองได้ (มนุษย์สร้างขึ้น) และลาดเขาคานเหนือภูมิอากาศในฤดูหนาวเหมาะที่จะทำการเสริมฐานหิมะให้แข็งตัวพ้อที่จะขยายเวลาเล่นสกีออกไปได้นานกว่าเดิม ผลจากการศึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้ ทำให้ชาวอเมริกันหลายหมื่นคนจากทางใต้ของสหรัฐอเมริกาสามารถเล่นสกีได้โดยไม่ต้องเดินทางไกลจากที่พักนัก และเศรษฐกิจในบริเวณดังกล่าวก็ดีขึ้นโดยเพิ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไปอีกอย่างหนึ่ง

ในหลายประเทศภูมิอากาศเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างหนึ่ง สวิสเซอร์แลนด์นั้นก้าวหน้าไปไกลในการรู้จักใช้ประโยชน์ของภูมิอากาศ ในบริเวณต่าง ๆ เช่น มอนเทรซ (MONTREUX) และบริเวณทีซีโน (CANTON OF TICINO) มีภูมิอากาศไม่หนาวจัดบริเวณเหล่านี้มีภูมิอากาศเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และประเทศสวิสมีความชำนาญมากในการที่จะใช้ภูมิอากาศให้เป็นประโยชน์

การที่จะนำเอาภูมิอากาศของบริเวณหนึ่ง ๆ ไปใช้ได้นั้นเราควรจะต้องได้ข้อมูลทางภูมิอากาศศึกษาค้นคว้าหลายปี โดยรวบรวมคำมูลฐานต่าง ๆ เสียก่อน และต้องมีความรู้ความสามารถในการที่จะนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์เพื่อจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวโดยตรงได้ จากองค์ประกอบของภูมิอากาศซึ่งรวมหมายถึงความยาวนานของแสงแดด ความร้อน ความหนาว ฝน หยาดน้ำฟ้า หรือฝน ทั้งหมดดังกล่าวนี้

ล้วนมีอิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวไม่มากนักโดยทางตรง และทางอ้อม ฉะนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่าการศึกษาและพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างดีล้วนจะช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการท่องเที่ยวให้ประสบผลดีที่สุดเสมอ

การศึกษาภูมิอากาศท่องเที่ยวถือหลักว่า สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกิจกรรมอย่างหนึ่งนั้นอาจไม่เหมาะสมกับกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งได้ ตัวอย่างเช่น การไปเดินเที่ยวตามป่าท้องฟ้าอากาศที่เย็นหรืออุ่น แต่ถาเป็นการไปท่องเที่ยวที่ชายหาดท้องฟ้าอากาศที่มีอุณหภูมิประมาณ 20° ซ (68° ฟ) และมีแสงแดดส่อง ปรากฏว่าควยการนำเอาค่าของภูมิอากาศมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่พร้อมทั้งสร้างสรรค์ความสุขสบายต่าง ๆ สำหรับใช้นอกฤดูอากาศ ทำให้สถานที่พักผ่อนหลายแห่งประสบความสำเร็จในการเปิดรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลทางภูมิอากาศไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย ตัวอย่างเช่น ที่ไซปรัส ข้อมูลทางภูมิอากาศชี้ให้เห็นว่าตามบริเวณป่าและเขามีอากาศดีเพียงช่วงระยะสั้นเท่านั้น แต่แถบชายทะเลฤดูที่อากาศดีมีช่วงยาวกว่า ผลดังกล่าวทำให้ประเทศนั้นจัดวางแผนพัฒนา 5 ปี ในด้านการท่องเที่ยวโดยมุ่งพัฒนาบริเวณชายทะเล ชายทะเลที่ดีสำหรับการพัฒนานั้นอยู่ระหว่างเมืองสองเมือง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวอยู่พร้อมแล้ว จุดมุ่งหมายของแผนงานอยู่ที่การลงทุนสร้างบริเวณนั้นเพื่อให้ได้ผลอย่างคุ้มค่า และรวดเร็ว

ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย การท่องเที่ยวเป็นช่องทางที่จะยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น ไม่ใช่แต่ในด้านแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศเท่านั้น ยังทำให้บทบาททางเศรษฐกิจซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยของการมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย และทำให้มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้น ประเทศกำลังพัฒนาส่วนมากอยู่ในบริเวณเขตร้อนและ

กิ่งเขตร้อน เป็นที่ดึงดูดนักแสวงหาแสงอาทิตย์เป็นอย่างมาก ความพยายามในการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวจะสำเร็จได้อย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือ และการกระจายชาวภูมิภาคไปอย่างทั่วถึง ประเทศต่าง ๆ เช่น แอมราชฝั่งไอวอรี (IVORY COAST) ทางตะวันตกของทวีปอฟริกา เริ่มเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากยุโรปเป็นจำนวนมาก และทำให้เศรษฐกิจของประเทศกระเตื้องขึ้น แต่จะกระเตื้องขึ้นเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับมาตรการในการให้ชาวอากาศว่าแผนฆ่าเพียงใด